

O'ZBEKISTONDA TURKIY DAVLATLARI BILAN TURIZM SOHASIDA HAMKORLIKNI RIVOJLANTIRISH

Raxmatillayev Oyatillo

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti turizm yo'nalishi talabasi

Annotatsiya.

Turizm madaniyatlar o'rtasidagi ko'prik, tushunishni rivojlantirish va iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish uchun ajoyib kuchga ega. O'zbekiston turkiy davlatlar bilan aloqalarini chuqurlashtirishga intilayotgan bir paytda turizm sohasi hamkorlik va o'zaro manfaatdorlik uchun istiqbolli yo'nalish sifatida namoyon bo'lmoqda. O'zbekiston o'zining boy madaniy merosi va tarixiy boyliklaridan foydalangan holda transchegaraviy turizmni rivojlantirish, madaniy almashinuvlarni kuchaytirish va turizm sohasida barqaror rivojlanishni ta'minlash maqsadida turkiy xalqlar bilan strategik hamkorlikni yo'lga qo'yish imkoniyatiga ega. Ushbu maqola O'zbekiston va turkiy davlatlar o'rtasidagi turizm sohasidagi hamkorlik salohiyatini o'rganib, mintaqadagi turizmning yorqin kelajagini shakllantirishi mumkin bo'lgan umumiy meros, o'zaro manfaatlar va hamkorlik imkoniyatlarini yoritadi.

Kalit so'zlar: turizm, hamkorlik, Turkiy davlatlar, madaniy meros, madaniyat.

Аннотация.

Туризм обладает огромным потенциалом для объединения культур, содействия взаимопониманию и стимулированию экономического роста. В то время, когда Узбекистан пытается углублять свои отношения с тюркскими странами, туристический сектор становится перспективным направлением сотрудничества и взаимного интереса. Используя свое богатое культурное наследие и исторические ресурсы, Узбекистан имеет возможность наладить стратегическое сотрудничество с тюркскими народами в целях развития приграничного туризма, укрепления культурных обменов и обеспечения устойчивого развития в сфере туризма. В данной статье рассматривается потенциал туристического сотрудничества между Узбекистаном и тюркскими странами, подчеркивая общее наследие, взаимные интересы и возможности сотрудничества, которые могут сформировать светлое будущее туризма в регионе.

Ключевые слова: туризм, сотрудничество, турецкие государства, культурное наследие, культура.

Abstract.

Tourism has great power to bridge cultures, foster understanding and stimulate economic growth. At a time when Uzbekistan is trying to deepen its relations with the Turkic countries, the tourism sector is emerging as a promising direction for

cooperation and mutual interest. Using its rich cultural heritage and historical resources, Uzbekistan has the opportunity to establish strategic cooperation with the Turkic peoples in order to develop cross-border tourism, strengthen cultural exchanges and ensure sustainable development in the field of tourism. This article examines the potential of tourism cooperation between Uzbekistan and Turkic countries, highlighting the common heritage, mutual interests and opportunities for cooperation that can shape the bright future of tourism in the region.

Key words: tourism, cooperation, Turkish states, cultural heritage, culture.

KIRISH.

O‘zbekiston turkiy davlatlar bilan aloqalarini mustahkamlash yo‘lini boshlar ekan, turizm sohasi hamkorlik va o‘zaro o‘shning istiqbolli yo‘li sifatida namoyon bo‘lmoqda. O‘zbekistondagi madaniy meros, tarixiy diqqatga sazovor joylar va tabiat mo‘jizalarining boy gobelenlari mamlakatning o‘ziga xosligini namoyish qilish va turkiyzabon xalqlardan sayohatchilarning kengroq auditoriyasini jalb qilish uchun ajoyib imkoniyat yaratadi. Turizm sohasidagi hamkorlikni rivojlantirish orqali O‘zbekiston turkiy mamlakatlar bilan madaniy almashinuvlarni kuchaytirish, mintaqaviy intUmumiy merosidan foydalanishi mumkin. O‘zbekiston va turkiy mamlakatlar o‘rtasidagi turizm sohasidagi hamkorlikning asosiy ustunlaridan biri madaniy almashinuv dasturlarini yo‘lga qo‘yishdir. Bu dasturlar bilim, an‘ana va tajriba almashish, turizm sohasida o‘zaro tushunish va hamkorlikni rivojlantirish uchun platforma bo‘lib xizmat qiladi. Rassomlar, ijrochilar va madaniy tadbirlar almashinuviga ko‘maklashish orqali O‘zbekiston turkiy madaniyatlarining xilma-xilligi va boyligini mintaqaning turli burchaklaridan tashrif buyuruvchilarga namoyish etishi, madaniy almashinuv va badiiy ifodaning jonli gobelenini yaratishi mumkin. Birgalikda marketing kampaniyalari va reklama tadbirlari bo‘yicha hamkorlik O‘zbekistonning turistik diqqatga sazovor joylari va madaniy takliflarining turkiy mamlakatlarda ko‘rinishini oshirishi mumkin. [5]

Mamlakatning tarixiy joylari, madaniy yodgorliklari va mehmondo‘stlik takliflarini ta’kidlash orqali turizm ma’murlari ko‘proq xalqaro auditoriyani jalb etishi va O‘zbekistonni turkiy tilli xalqlarning umumiy merosini o‘rganishga intilayotgan sayohatchilar uchun asosiy yo‘nalish sifatida ko‘rsatishi mumkin. Strategik marketing tashabbuslari orqali O‘zbekiston o‘zining madaniy boyliklari va tarixiy merosini jahon auditoriyasiga namoyish etishi, mamlakatning turistik takliflariga qiziqish va qiziqish uyg‘otishi mumkin.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI.

Turkiy tilli xalqlarning umumiy merosi va urf-odatlarini namoyish qiluvchi transchegaraviy turizm yo‘nalishlarini ilgari surish orqali hukumatlar tashrif

buyuruvchilarni mintaqaning madaniy gobelenlarini o‘rganishga undashi, uning rang-barang merosi va tarixiy ahamiyatini chuqurroq anglashini kuchaytirishi mumkin.[4]

Turizm infratuzilmasini rivojlantirish: Turizm infratuzilmasiga, jumladan, transport tarmoqlariga, joylashtirish vositalariga va tashrif buyuruvchilarga xizmat ko‘rsatishga sarmoya kiritish O‘zbekiston va turkiy mamlakatlarda turizm tajribasi sifatini oshirish uchun muhim ahamiyatga ega. Sayyohlar uchun qulaylik, qulayliklar va xizmatlarni yaxshilash orqali hukumatlar yanada mehmondo‘st va muammosiz sayohat muhitini yaratishi, ijobiy tajribalarni qo‘llab-quvvatlashi va takroriy tashriflarni rag‘batlantirishi mumkin. Sayyohlik infratuzilmasiga strategik sarmoya kiritish orqali O‘zbekiston o‘zini zamonaviy sayohatchilarning ehtiyojlari va afzalliklarini qondiradigan jahon darajasidagi qulayliklar va xizmatlarga ega yetakchi sayyohlik yo‘nalishi sifatida ko‘rsatishi mumkin.

Ta‘lim va salohiyatni oshirish: Turizm mutaxassislari, mahalliy hamjamiyat va madaniy manfaatdor tomonlar uchun o‘quv dasturlari, seminarlar va salohiyatni oshirish tashabbuslarini taqdim etish O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatish sifati, mehmondo‘stlik standartlari va barqaror turizm amaliyotini oshirish uchun juda muhimdir. Malakali ishchi kuchini tarbiyalash va mas‘uliyatli sayyohlik amaliyotini targ‘ib qilish orqali hukumatlar madaniy meros va tabiiy resurslarni saqlab qolish bilan birga tashrif buyuruvchilar uchun ijobiy va unutilmas tajribani ta‘minlashi mumkin. Ta‘lim va salohiyatni oshirish tashabbuslari orqali O‘zbekiston o‘zining turizm sohasi manfaatdor tomonlariga mamlakatning o‘ziga xos madaniy o‘ziga xosligi va merosini namoyish qiluvchi ajoyib tajribalarni taqdim etish imkoniyatini berishi mumkin.

Siyosatni muvofiqlashtirish va hamkorlik: O‘zbekiston va turkiy mamlakatlarning turizm organlari o‘rtasida siyosatni muvofiqlashtirish, axborot almashish va hamkorlikda qarorlar qabul qilish mexanizmlarini yaratish turizmni rivojlantirish va o‘shirish uchun qulay muhitni yaratish uchun muhim ahamiyatga ega. Siyosiy tashabbuslar ustida birgalikda ishlash orqali hukumatlar tartibga solish jarayonlarini tartibga solishlari, umumiy muammolarni hal qilishlari va turizm sohasida transchegaraviy hamkorlikni rivojlantirishlari mumkin. Siyosatni muvofiqlashtirish va hamkorlik qilish orqali O‘zbekiston va turkiy xalqlar turizmni rivojlantirishda barcha manfaatdor tomonlar uchun o‘zaro manfaatlarni maksimal darajada oshiradigan va mintaqaning turizm yo‘nalishi sifatida raqobatbardoshligini oshiradigan yagona yondashuvni yaratishi mumkin.

Raqamli ulanish va turizm texnologiyasi: Raqamli ulanish, onlayn platformalar va sayyohlik texnologiyalari yechimlaridan foydalanish O‘zbekistonda sayyohlik takliflarining qamrovi, qulayligi va raqobatbardoshligini oshirishi mumkin. Turkiy davlatlar. Raqamli innovatsiyalarni qo‘llash orqali hukumatlar global auditoriya bilan bog‘lanishi, onlayn bron qilishni osonlashtirishi va zamonaviy sayohatchilarning ehtiyojlari va afzalliklariga mos keladigan shaxsiy tajribalarni taqdim etishi mumkin.

Kuchli raqamli ulanish va sayyohlik texnologiyalari yechimlari orqali O‘zbekiston o‘zining sayyohlik aktivlarining ko‘rinishini oshirishi, sayohatchilar bilan mazmunli muloqot qilishi va butun dunyo bo‘ylab sayyohlarni ilhomlantiradigan va o‘ziga jalb etadigan uzluksiz raqamli tajribalarni yaratishi mumkin.[3]

MUHOKAMA VA NATIJALAR.

Turkiy davlatlar bilan turizm sohasidagi hamkorlik O‘zbekistonga madaniy aloqalarni mustahkamlash, mintaqaviy integratsiyani rivojlantirish, turkiy tilli xalqlarning umumiy merosi va an‘analarini o‘rganishga qiziquvchi sayyohlarning kengroq auditoriyasini jalb qilish imkonini beradi. O‘zbekiston va turkiy davlatlar o‘rtasida turizm sohasidagi hamkorlikni rivojlantirishning asosiy jihatlari quyidagilardan iborat:

1. Madaniy almashinuv dasturlari: O‘zbekiston va turkiy davlatlar o‘rtasida madaniy almashinuv dasturlarini yo‘lga qo‘yish bilim, an‘ana va tajriba almashish, turizm sohasida o‘zaro tushunish va hamkorlikni kuchaytirishga yordam beradi. Rassomlar, ijrochilar almashinuvi va madaniy tadbirlar turkiy madaniyatlarining xilma-xilligi va boyligini ikki mintaqadan tashrif buyuruvchilarga namoyish etishi mumkin.

2. Birgalikda marketing kampaniyalari: Birgalikda marketing kampaniyalari va reklama tadbirlarida hamkorlik qilish O‘zbekiston va turkiy mamlakatlardagi turistik joylar, madaniy tadbirlar va mehmondo‘stlik takliflari haqida xabardorlikni oshirishi mumkin. Mintaqaning noyob madaniy merosi va sayyohlik tajribasini ta’kidlash orqali turizm ma’murlari ko‘proq xalqaro auditoriyani jalb qilishi va turkiy xalqlarning umumiy turizm salohiyatini namoyish qilishi mumkin.

3. Meros marshrutlari va marshrutlari: O‘zbekiston va turkiy mamlakatlar bo‘ylab tarixiy joylar, madaniy yodgorliklar va tabiiy diqqatga sazovor joylarni bog‘laydigan meros yo‘nalishlari va marshrutlarini ishlab chiqish mintaqaning umumiy merosini o‘rganishga qiziqqan sayyohlar uchun jozibali sayohat tajribasini yaratishi mumkin. Transchegaraviy sayyohlik marshrutlarini targ‘ib qilish orqali hukumatlar tashrif buyuruvchilarni turkiyabon xalqlarning o‘zaro bog‘liq tarixi va an‘analari bilan tanishishga undashi mumkin.[2]

4. Turizm infratuzilmasini rivojlantirish: Transport tarmoqlari, joylashtirish vositalari, tashrif buyuruvchilar markazlari va gid xizmatlari kabi turizm infratuzilmasiga sarmoya kiritish O‘zbekistondagi umumiy turizm tajribasini oshirishi va turkiy davlatlar bilan hamkorlikni rivojlantirishi mumkin. Sayyohlar uchun qulaylik va qulayliklarni yaxshilash orqali hukumatlar ko‘proq tashrif buyuruvchilarni jalb qilishi va mintaqa bo‘ylab uzluksiz sayohatni osonlashtirishi mumkin.

5. O‘qitish va salohiyatni oshirish: O‘zbekiston va turkiy mamlakatlardagi turizm mutaxassislari, mahalliy hamjamiyat va madaniy manfaatdor tomonlar uchun trening dasturlari, seminarlar va salohiyatni oshirish tashabbuslarini taqdim etish xizmat sifatini, mehmondo‘stlik standartlarini va barqaror turizm amaliyotini yaxshilashi

mumkin. Malakali ishchi kuchini tarbiyalash va mas'uliyatli turizmni rag'batlantirish orqali hukumatlar madaniy meros va tabiiy resurslarni saqlab qolish bilan birga tashrif buyuruvchilar uchun ijobiy va unutilmas tajribani ta'minlashi mumkin.

6. Siyosatni muvofiqlashtirish va hamkorlik: O'zbekiston va turkiy mamlakatlarning turizm organlari o'rtasida siyosatni muvofiqlashtirish, ma'lumot almashish va hamkorlikda qarorlar qabul qilish mexanizmlarini yaratish tartibga solish jarayonlarini soddalashtirishi, transchegaraviy hamkorlikni rivojlantirishi va umumiy muammolarni hal qilishi mumkin. turizm sektori. Hukumatlar siyosiy tashabbuslar ustida birgalikda ishlash orqali turizmni rivojlantirish uchun qulay muhit yaratishi va barcha manfaatdor tomonlar uchun o'zaro manfaatlarni ta'minlashi mumkin.

7. Raqamli ulanish va turizm texnologiyasi: Raqamli ulanish, onlayn platformalar va turizm texnologiyalari yechimlaridan foydalanish O'zbekiston va turkiy mamlakatlarda sayyohlik takliflarining ko'rinishi, qulayligi va raqobatbardoshligini oshirishi mumkin. Raqamli innovatsiyalarni qabul qilish orqali hukumatlar global auditoriyani qamrab olishi, onlayn bron qilishni osonlashtirishi va zamonaviy sayohatchilarning ehtiyojlari va afzalliklariga mos keladigan shaxsiy tajribalarni taqdim etishi mumkin.

O'zbekiston va turkiy mamlakatlar o'rtasidagi turizm sohasidagi hamkorlik ko'priklarni barpo etish, madaniy almashinuvni rivojlantirish va mintaqada barqaror rivojlanishni ta'minlash uchun strategik imkoniyat yaratadi. Umumiy merosdan foydalanish, transchegaraviy sayyohlik tashabbuslarini ilgari surish, turizm infratuzilmasiga sarmoya kiritish va qo'shma tashabbuslar orqali hamkorlikni kuchaytirish orqali O'zbekiston va turkiy xalqlar o'zlarining turizm sohalarining to'liq imkoniyatlarini ochib, butun dunyodan tashrif buyuruvchilar uchun unutilmas tajribalar yaratishlari mumkin.[1]

XULOSA.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekiston va turkiy davlatlar o'rtasidagi turizm sohasidagi hamkorlik mamlakatning madaniy boyliklari, tarixiy merosi va tabiiy go'zalligini jahon auditoriyasiga namoyish etish uchun strategik imkoniyat yaratadi. Madaniy almashinuvlarni rivojlantirish, qo'shma marketing tashabbuslarini ilgari surish, meros yo'nalishlarini ishlab chiqish, turizm infratuzilmasiga sarmoya kiritish, o'qitish va salohiyatni oshirish, siyosatni muvofiqlashtirish va raqamli aloqadan foydalanish orqali O'zbekiston o'zini umumiy meros va an'analarni ulug'laydigan birinchi sayyohlik yo'nalishi sifatida ko'rsatishi mumkin. Turkiyzabon xalqlar. Hamkorlikdagi sa'y-harakatlar va o'zaro hamkorlik orqali O'zbekiston va turkiy davlatlar o'zlarining turizm sektorlarining barcha imkoniyatlarini ochib, tashrif buyuruvchilar hayotini boyitadigan va mintaqaning madaniy xilma-xilligi va tarixiy ahamiyatini namoyish etadigan unutilmas sayohat tajribalarini yaratishlari mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1.Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]

2.Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O'zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko'rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]

3.Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]

4.Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo'nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]

5.Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]